

Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda- Bölcsőde

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Zánka

2015

Az óvoda jogi státusza, adatai:

Az óvoda neve: Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde
Zweisprachiger Nationalitäten Kindergarten-Krippe

Az óvoda rövid neve: Óvoda- Bölcsőde Zánka

Székhelye: 8251 Zánka, Iskola u. 4.

Telefon-fax: 06-87/468-103, 06-87/568-106

e-mail: ovoda@zanka.hu

Az intézmény működési köre: Zánka, Monoszló, Balatonszepezd Községek Közigazgatási területe, ezen igények kielégítését követően a felvétel sorrendje Balatonakali, Köveskál, Nivegy-völgyi települések

Az intézmény típusa: közszolgáltató-közoktatás
közintézmény

Az óvoda alapító okiratának száma: 52/2010.(02.17.) sz. Zánka község Önkormányzat Képviselőtestülete, a 23/2010.(02.23.) sz. Monoszló község Önkormányzat Képviselőtestülete, 8/2010. (02.11.) Balatonszepezd község Önkormányzat Képviselőtestülete és a 6/2010. (02.03.) Zánkai Német Kisebbségi. 3/2013. (05.03) számú Önkormányzat Képviselőtestülete jóváhagyó határozataival.

Alaptevékenységek: 8510111 óvodai nevelés ellátás
8510131 nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelés ellátás
8510121 sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése
ellátása
8891011 bölcsődei ellátás
5629121 óvodai intézményi étkeztetés

Kisegítő tevékenységek: 5629133 iskolai intézményi étkeztetés
5629173 munkahelyi étkeztetés
5629203 egyéb vendéglátás

Az intézmény gazdálkodási jogköre: Önállóan működő
részjogkörű

Az óvodai férőhelyek száma: 60 fő

A bölcsődei férőhelyek száma: 12 fő

Étkezési adagok száma: 300 adag

Az óvoda irányító szerve és székhelye:

Zánka és Térsége Oktatási Intézményi Társulása
8251 Zánka, Iskola utca 11.

Telefonszáma:

06-87/468-000

Az óvodai csoportok száma: 2 + saját főzőkonyha

Bölcsődei csoportok száma: 1

Bevezető

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia, az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Programunkat az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelés irányelve figyelembe vételével,

Nagy Jenőné: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” c. választható program és

Nagy Jenőné: Lachen Endecken Bewundern c. német nemzetiségi óvodai program alapján készítettük el.

Gyermekképünk

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét,
szaporítja tapasztalatait.

ő azt hiszi: csak játszik.

De mi már tudjuk, mire megy a játék.

Arra, hogy e világban otthonosan mozgó

eleven eszű és tevékeny ember váljon belőle.”

/Varga Domokos/

Az óvodánkba különböző környezetből érkeznek gyermekek, akik nem csak szociális helyzetükben, hanem érettségi, neveltetési szintjükben is eltérnek egymástól. A mi feladatunk, hogy ezeket a szempontokat figyelembe véve nevelőmunkánk eredményeként a közösség kis részévé váljanak, alkalmazkodva egymáshoz, de megőrizve saját egyéniségüket. Az első időszakban legfontosabbnak tartjuk, hogy felszabadultan és vidáman érkezzenek az óvodába, és ez az érzés az egész napjukat végigkísérje. Napjaik kiegyensúlyozottan, nyugodt, harmonikus környezetben teljenek, őszinte, bizalmas kapcsolatban legyenek társaikkal és a felnőttekkel egyaránt.

A mindennapok során, ahogy egyre jobban megismerik környezetüket, alakuljon ki bennük a társaikra való odafigyelés, az egymáshoz való alkalmazkodás képessége, egymás segítése.

Fontos, hogy idővel megtanulják betartani a szabályokat, és alakuljon ki feladattudatuk. Tudjanak rácsodálkozni a természetben és saját környezetükben rejlő szépre és jóra, örüljenek annak és becsüljék meg. Érthetően, tisztán fejezzék ki gondolataikat. Szívesen beszéljenek, érdeklődők legyenek, kérdezzenek.

Rendelkezzenek gazdag képzelőerővel és ezt a különböző tevékenységi formákban (ábrázolás, irodalmi nevelés, matematikai nevelés, zenei nevelés, környezeti nevelés) juttassák kifejezésre.

Életkori sajátosságukból adódó nagyfokú mozgásigényüket tudják kielégíteni és minden területen kamatoztatni, úgy a sportban, mint a táncban egyaránt.

Legyen igényük saját testük tisztaságára, öltözködésükre.

Szívesen énekeljenek a nap minden szakában önállóan és társaikkal együtt.

Nevelői hitvallásunk:

„Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét,
amit abba ültetünk minden próbát kiálljon.

Ha rosszat ültetünk bele, megmételtyezzük egész

életre... S ha jó magot ültetünk bele, egész

életében virágzik...”

/Kodály Zoltán/

Óvodaképünk

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda közvetlenül segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenység rendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Óvodánk két csoporttal működik, 1980-ban épült. A falu centrumában, nagyon szép környezetben, Balatonra néző hatalmas ablakaival, két hatalmas teraszával, melyet nagy alapterületű óvodakert övez - adja a teret a község és a környező falvak óvodás gyermekeinek neveléséhez. E csodálatos természeti környezet, s az óvoda kertje sokféle szabadlevegőn eltöltendő tevékenység feltételét nyújtja.

Kirándulóhelyekben bővelkedünk, lovarda, parkerdő, Balaton-part, ahova közös túrákat szervezhetünk és a mozgás és sport mellett kiemelt nevelési területként kezeljük a környezet tevékeny megismerését, különös figyelmet fordítva a természetvédelemre és a természet megszerettetésére.

Óvodapedagógusaink elegendő időt és teret biztosítanak a gyerekeknek a környezetünkhöz való pozitív érzelmi viszony kialakításához, a természeti jelenségek, tárgyak, növények és állatfajok apró csodáinak ezernyi szépségének felfedezésére, az évszakok hangulatának átélésére. A Balaton a környező hegyek, erdők, települések megismerésére.

A gyermek beszédfejlődésének legfőbb forrása a felnőtt beszéde, tevékenysége, viselkedése, viszonya környezetéhez.

Tapasztalataink igazolják, hogy a megélhetésért küzdő családok mai felgyorsult, rohanó életrendje, s a beszédszegény életmód következtében megnövekedett a beszédhibás, továbbá kommunikációs zavarokkal küszködő gyermekek aránya, ezért óvodánk kiemelt feladatának tekinti az anyanyelvi nevelést, amely átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét. Közvetítő elemként jelen van valamennyi nevelési feladat megvalósításában, nagyban hozzájárul gyermekeink iskolai képességeinek megalapozásához, a szociális és munkaképességeinek kialakulásához.

Az arra rászoruló gyermekeket prevencióval, beszédjavítással, logopédiai kezeléssel segítjük. A mindennapi munkában jelen van a báb-játék és dramatizálás.

Fő feladatként fogalmazódik meg számunkra a **kétnyelvű nevelés**, egyrészt a német nemzetiségi nyelv gyökereinek megléte, másrészt a település jellegéből adódó idegenforgalom miatt, s nem utolsósorban az iskolai nyelvoktatás megalapozásaként.

A német nyelvet beszélő óvónők heti rendbe iktatva játékos és kötetlen keretek között lehetőséget biztosítanak a csoportjukban a német nyelv megszerettetésére, a német nemzetiségi kultúra átörökítésére, hagyományápolásra.

A 2009. évben módosult alapító okiratunk tette szükségessé a helyi nevelési programunk kiegészítését, hiszen a feladat ellátás meghatározta az okiratban szereplő **sajátos nevelési igényű** gyermekek óvodai csoportban való integrált nevelését. Az integráció kiinduló pontja az óvodai közeg, óvodáskorban találkozik a gyermek a családon kívül a környező világgal, szélesedik látóköre, sokszínű hatások érik, s ebben a korban elemi szinten keresi, s képes a társait a legtermészetesebben elfogadni.

Valljuk, hogy a sajátos igényű gyermekek együtt nevelhetők ép társaikkal, egyenrangúként vehetnek részt a különféle óvodai tevékenységekben.

A SNI állapot megállapítása a szakértői bizottság hatásköre, felvenni óvodánkba SNI gyermeket a szakértő bizottság által kiadott dokumentum alapján lehetséges. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok **migráns** gyerekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Óvodánk működését szabályozó, meghatározó dokumentumok

- Az intézmény a mindenkor érvényben lévő jogszabályok alapján működik.
- Az SZMSZ szabályozza a munkáltatói és munkavállalói követelményeket.
- Pedagógiai munkánk célját és feladatait az Óvodai nevelés országos alapprogramja, az intézmény Alapító Okirata, a Helyi Nevelési és Minőségirányítási Programunk határozza meg.
- A HOP nevelési évre történő lebontását tartalmazza az éves vezetői munkaterv.
- A csoportban folyó munkát a nevelési-tanulási tervek és a mulasztási napló tartalmazza

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Az óvoda működési területe

Óvodánkba több településről járnak gyerekek. Zánka, Monoszló, Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum, Balatonszepezd községekből.

A gyermekek utaztatása iskolabuszsal történik.

Saját főzőkonyhát üzemeltetünk. Átlagos napi főzési adagszám: 260.

Az étkezést igénybe vevők köre: óvoda, bölcsőde, iskola, szociális étkezők, ÖNO Balatonszepezd, önkormányzati és egyéb intézmények dolgozói, egyéb vendégek.

Az óvoda személyi feltételei

Óvodánkban 14 fő alkalmazott dolgozik főállásban

4 fő óvodapedagógus

2 fő gyermekgondozónő

3 fő dajka

5 fő konyhai alkalmazott

Az óvoda nyitvatartási ideje: 6³⁰ - 17⁰⁰ óráig.

Valamennyi munkakörben lépcsőzetes munkakezdéssel dolgoznak az alkalmazottak, az ellátandó feladatok és a jobb munkaerő kihasználás érdekében.

Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Elfogadó, segítő támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára. Gyakran előfordulnak, értékellentétek szülők és az óvoda között.

Az óvónő vállalja fel a tapintatos meggyőzést, ha azzal a gyermekek érdekeit védi. E programot megvalósító óvónő közvetítse a művészetek tradicionális értékeit. Vállalja az ízlésformálást az óvoda tágabb környezetében is.

Az óvónő legyen képes énekével, mesemondásával, bábozásával, alkotásaival esztétikai élményhez juttatni a gyermekeket. Fejlesztésükhöz alkalmazzon egyéni

módszereket, egyéni fejlesztési programokat úgy, hogy a gyermekek pozitív énképe és önbizalma kialakulhasson.

Az óvónőnek legyen igénye az önművelésre, a körülményekhez képest teremtsen lehetőséget a szakmai tájékozottságának, szaktudásának fejlesztéséhez. Személyiségvonásaiban jelenjen meg a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, tetteiben legyen érezhető a hitelesség, tapintat és az empátia. Egy gyermekcsoport életét két óvónő irányítja. Az óvónői párok tudjanak együtt tervezni, tudjanak összehangoltan, feladatokat megosztva dolgozni. Legyenek képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat egyeztetni. Ehhez szükséges a két óra átfedési idő. A csoportokban az egyik óvónőnek beszélnie kell a kisebbség nyelvét, ismernie kell a kisebbség szellemi és tárgyi kultúráját, hagyományait, szokásait.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Az esztétikus, gondozott udvar biztosításához nélkülözhetetlen a karbantartó személye, ezt a feladatot az önkormányzat dolgozói látják el. Mindezt a vezető óvónő koordinálja, irányítja a pedagógiai, tanügy-igazgatási, munkáltatói, gazdálkodási, műszaki, közéleti, menedzselési feladatainak ellátása során. A vezető pontosan a lehetőségek optimális felhasználásával biztosítsa a jól megszervezett munkát, a fejlesztéshez szükséges feltételeket.

Konyhai dolgozók

1 fő szakképzett ételmezésvezetőt foglalkoztatunk

1 fő szakképzett szakács

2 fő konyhai kisegítő

1 fő dajka illetve szükség szerint konyhai kisegítőként foglalkoztatunk.

A jól képzett és hosszú ideje óvodánkban dolgozó alkalmazottaknak köszönhető, hogy korszerű és a gyermekélelmezésben előírt szabályoknak megfelelően szakszerű és gondos étkeztetésben részesülnek gyermekeink.

Logopédus - heti két alkalommal megbízási szerződéssel foglalkozik a rászoruló gyermekekkel.

Foci edző - heti egy alkalommal foglalkozik a gyermekekkel (délután).

	Jelenleg (fő)	a program megkívánta módosítás
Pedagógiai képesítéssel rendelkező, pedagógiai munkát végző főállású óvónők szám	4	-
Egyéb munkakörben pedagógiai munkát segítő főállású dajkák száma	3	-
Egyéb, felsőfokú végzettségű, nevelő munkát segítő főállású alkalmazottak száma	2	-
Rész, fél, másod, stb. állású nevelő munkát végző felsőfokú végzettségű alkalmazottak száma	-	-
egyéb, nevelő munkát segítő, felsőfokú végzettségű rész, fél, másod stb. állású alkalmazottak száma		

- logopédus	1	-
- foci edző	1	-
Egyéb munkakörben foglalkoztatott rész, fél, másod stb. állásúak száma	-	-
Egyéb munkakörben foglalkoztatott fő állású konyhai alkalmazottak szám	5	-

Az óvoda épülete, műszaki állapota

Az épület eredetileg is óvodának épült 1980-ban, 4 csoportszobával, a hozzátartozó mosdókkal, WC-vel, öltözőkkel. Mindezt kiegészítik egyéb helyiségek irodák, öltözők, folyosók, főzőkonyha a szükséges raktárakkal, előkészítővel, kazánházzal.

A gyermeklétszám csökkenése egy csoport megszűnését eredményezte (1992-ben), így a felszabadult csoportszobát tornaszobává alakítottuk.

A további gyermeklétszám csökkenés (csoport megszűnés) következtében felszabadult csoportszobában, 2008. szeptemberétől bölcsődei csoportot indítottunk.

Fűtésünk egyedi központi fűtés, gázkazánnal. Az ivóvíz ellátás ivóvízhálózatról, a szennyvíz elvezetése csatornahálózatba történik.

1998-ban az épület leromlott állapota miatt teljes külső felújításra került sor, tetőszigetelés, nyílászárócserék, hőszigetelt vakolat, s a csoportszobákhoz tartozó teraszok teljes felújítására került sor.

A belső tér megvilágítása nagyon jó. Fénycsövekkel történik, de a délre néző hatalmas ablakokon, erkélyajtókon és tetőablakokon rengeteg természetes fény jut a csoportszobákba és mosdókba. A gyermekek által használt helyiségek és az irodák burkolata meleg padló, parketta, az egyéb közlekedők, és helyiségek járólapporításúak.

Udvar

Az épületet hatalmas zöld terület övezi, sok-sok fával, bokorral. Kerítéssel, mellette élő sövényvel körbevett gyermekkertet folyamatosan szépítjük, s bővítjük a játék lehetőségeket. Fajátékok, sportszerek, foci pálya, homokozók, baba ház, hinta, csúszda található udvarunkban.

Teraszunk kihasználásával megnövekedett a szabadban töltött órák száma.

A jövőben szükséges lenne a kerti csap kihelyezésére - hogy a nyári időszakban lehetőséget tudjunk biztosítani a pancsolásra és napvédő vásznak felszerelésére a teraszon.

Az óvoda berendezési tárgyai, eszközszerkezete

A csoportszobák a benne dolgozó óvónők ízlését, kezűgyességét tükrözi, amely alapvetően befolyásolja a gyermekek esztétikai fogékonyságát. Bútoraink esztétikusak, természetes anyagból készültek. Mindkét csoportban galériát építettünk, ezzel is elősegítve a játéktevékenységek elkülönítését. Az öltöző szekrényeket és a fektetőket 2008-ban cseréltük le.

A gyermekek mozgásának, játékigényének kielégítésére megfelelő játékeszközökkel bírunk.

E program a művészetek eszközeivel kíván hatni a gyermekek személyiségére, ezért a következő eszközök, játékok, tárgyak megléte szükséges:

- Esztétikus meseszoba (kuckó), puha párnák, meleg szőnyegek, bábok, könyvek, magnó, albumok a tanult mondókékről, versekről és a mesékről, stb.
- Hangszerek: furulya, metalofon, dob, ritmusbot, csörgő, triangulum, cintányér (kicsi-nagy), csengő, népi hangszerek, gyermekek - óvónők által barkácsolt ritmushangszerek, hangsíp vagy hangvilla, stb.
- Képalakításhoz különböző méretű rajzlapok, színes papírok, festékek, színes ceruzák, zsírkréták, pasztellkréták, filctoll, viaszkréták, fonalak, anyagok, madzag, gyöngyök, stb.
- Plasztikai munkához agyag, gyurma, fadarabok, termések, magok, kavicsok, szövőkeretek, fonalak, stb.
- Esztétikus élősarok a természet kincseinek gyűjteményével.
- Kijelölt futópálya, ahol a gyermekek a napi kocogó-futó edzéseiket megtarthatják.
- Különböző kézi szerek a zenés-mozgásos percekhez, pl.: labda, babzsák, kisebb-nagyobb karika, rövidebb-hosszabb szalag, bot, stb.
- Szakkönyvek közül elsősorban a programhoz felhasznált irodalmi jegyzéket ajánljuk, amit még gazdagíthatunk számos módszertani kiadvánnyal.
- A német nemzetiségi neveléshez szükséges szakkönyvek, zenei anyagok, CD és DVD gyűjteménye.
- A német nemzetiségi kultúrát jelző tárgyak gyűjteménye.

Az óvodai nevelés feladatai

Alapvető céljaink:

- Az óvodások nyugodt, élmény gazdag, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
A legfőbb feladatunk, hogy a ránk bízott ép és SNI gyermekek az óvodában eltöltött idő alatt nyugodtan, kiegyensúlyozottan, szerető légkörben éljenek.
- Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása, elősegítése.
Az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítése, s az óvodáskor végére az iskolai alkalmasság biztosítása.
- Német nemzetiségi nyelvi nevelés a kisebbség kultúrájának megismertetése és hagyományörökítése.

Általános nevelési feladataink:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása
- kisebbségi nyelv tanulására felkészítés, német hagyományápolás.

Az egészséges életmód kialakítása

„Az egészség a legjobb befektetés a jövő számára!”

„Az egészség alapvető, mással nem helyettesíthető érték!” (WHO)

Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben felértékelődött, fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyermekek önmaguk által kialakított életstílusát. Az egészséges életmód magába foglalja a környezettel való harmonikus együttélést, a természet szeretetét és védelmét. Az egészség számunkra testi-lelki és szociális elégedettséget, harmóniát jelent, nem csupán a betegség hiányát.

Célunk:

Az egészséges életvitel iránti igény kifejlődésének segítése, óvása, védelme, megőrzése és fejlesztése.

Feladatunk:

Egészséges környezetet biztosítunk: a környezet a gyerekeket érő külső hatások összességét jelenti, amelyhez egyéni fejlettségük és egészségi állapotuk szerint eltérő módon és mértékben képesek alkalmazkodni, ehhez a szokásokat kialakítjuk.

Helyes életritmust alakítunk ki: óvodánk napirendjét a gyerekek élettani szükségleteinek figyelembevételével szervezzük meg, ügyelve a nyugodt élettempó biztosítására.

Fontos feladatunk a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, a gyerekek testi épségének védelme, óvása és megőrzése.

A gyerekek higiénés nevelése során feladatunk: az alapvető tennivalókra szoktatás – tisztálkodás, WC használat, kulturált étkezés, környezeti higiénia és rend, balesetmentes viselkedés (szűrő-vágó eszközök használata).

Táplálkozás

Gondoskodunk az izléses terítésről, a kulturált étkezés feltételeiről (halk beszélgetés, megfelelő eszközhasználat)

Folyadék egész nap a rendelkezésre áll, az étkezésnél figyelembe vesszük a gyerek egyéni igényeit.

Ösztönözzük, de nem kényszerítjük soha a gyereket az étel elfogadására. (az étvágytalan gyerekeket sem erőltetjük soha, de ennek okait igyekszünk kideríteni)

Testápolás

Egészségük védelme testük, ruházatuk gondozását, szükség szerinti tisztálkodásukat tisztaságigényük kialakulását szolgálja.

Igyekszünk összehangolni az otthoni és az óvodai szokásokat ebéd után fogat mosnak.

Testápolás

Egészségük védelme testük, ruházatuk gondozását, szükség szerinti tisztálkodásukat tisztaságigényük kialakulását szolgálja

Igyekszünk összehangolni az otthoni és az óvodai szokásokat, ebéd után fogat mosnak. Lehetővé tesszük, hogy szükség szerint fésülködjenek, s tudatosítjuk, a haj rendezettsége hozzátartozik a jól ápoltsághoz.

WC használat: szokásrendjüket úgy alakítjuk, hogy a gyermek bármikor, nyugodt körülmények között végezhesse szükségleteit.

Állandó figyelmeztetéssel, példaadással törekszünk a kézmosás alaposságára: folyóvíz alatt szappannal történjen, s töröljék szárazra kezüket – igyekszünk kialakítani, hogy

ne csak ösztönzésre, hanem saját igényükből fakadva is észrevegyék a kézmosás szükségességét (pl. gyurmázás után)

Környezettudatos magatartás megalapozása: pl.: csapok elzárása, megfelelő mennyiségű WC papír használata.

Öltözködés

Igyekszünk elérni, hogy öltözködésük legyen többretegű, kényelmes, célszerű. A váltócipő olyan legyen, ami tartja a lábat, és nem balesetveszélyes.

Testnevelés foglalkozásokra átöltözés: cipőcsere, és a felsőruházat levétele (szoknya, öv, szorosabb nadrág).

Mozgás

A játékos mozgásoknak teremben és szabadlevegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján lehetőséget kell biztosítani. Igyekszünk lehetővé tenni, hogy gyermekeink annyit mozogjanak, amennyit akarnak.

Sétákat, kirándulásokat szervezünk, mely a mozgásigény kielégítésén túl együttes élményt is jelent a gyermekeknek és a szülőknek egyaránt. Kirándulásoknál ügyelünk arra, hogy a megtett út hossza igazodjék a gyerekek életkorához, teherbírásához.

Pihenés, alvás

A pihenés fontos feltétele a megfelelő nagyságú fektető.

Alvás előtt alaposan kiszellőztetünk, s a folyamatos szellőzést biztosítjuk. Az elalvás előtti mese elmaradhatatlan, aki nem tud aludni, hozzábújhat kedvenc állatkájához, babájához. Életkorhoz igazodó, rugalmas pihenési időt biztosítunk.

Szem előtt tartjuk, hogy az a gyermek aludta ki magát, akit nem kell ébresztgetni, magától ébred.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Kialakul a gyerekek igénye a személyi és a környezet higiénére, mozgásos életmódra, kulturált étkezésre.

Kialakul a gyerekek igénye az egészséget károsító magatartásformák elkerülésére.

A gyerekek a szokásrendszernek megfelelően önállóan tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.

Vigyáznak a tisztálkodási eszközökre, önállóan használják a papír zsebkendőt.

Önállóan döntenek az ételek mennyiségének megválasztásában, készségszinten használják a kanalat, kést, villát.

Önállóan öltözködnek, ruhájukat ki-begombolják, összehajtják.

Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

- **Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig**

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs kiegyensúlyozott szeretetteljes légkör vegye körül.

Óvodánkban minden csoportnak van hagyománya, szokásrendszere. A beszoktatás időszakában a szülőkkel együtt megteremtjük a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek óvodánkkal. Ez több szempontból is

hasznos. A gyerekeknek a szülői együttlét biztonságot ad az új környezet elfogadásához, a szülő pedig megismeri az óvoda belső életét, a gyermekek napirendjét, szokásait.

A beszoktatás előkészítésében mindkét óvónő a dajkával együtt vesz részt. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyerekek maguk választhassák ki a számukra legkedvesebb jelet. A sok érdekes, ízléses játék mellett személyes kapcsolattal, mesével, ölbeli énekes játékokkal, mondókákkal kedveskedünk a gyermekeknek. Türelemmel, tapintattal mutatjuk be a testápoláshoz, étkezéshez használatos tárgyakat és azok használatát. A családi légkör megteremtésével elősegítjük a gyerekek társas kapcsolatainak alakulását. A gyerekeknek olyan lehetőséget teremtünk, hogy az érdeklődésüknek megfelelő tevékenységek közül választhassanak. Az érdektelen gyerekekre külön figyelmet szentelünk, hogy mielőbb kideríthessük érdektelenségük okát.

- **A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatainak kialakítása, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése**

A gyermekek pozitív kapcsolata csak úgy alakul ki, ha jól érzik magukat a csoportban. Ebben kiemelkedő szerepe van az óvónőnek, a gyermekközösségnek és a felnőttek egymáshoz való viszonyának. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt. A korlátokat az egyéni sajátosságok figyelembevételével úgy szabjuk meg, hogy az adott korosztály meg tudja felelni az elvárásoknak. Teremtjük meg a jó kapcsolatot a szülővel, nagyszülővel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együttműködéshez. Segítjük a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat.

Legfontosabb elveink:

1. A felnőtt próbálja megérteni - elsősorban érzelmileg a gyermeket.
2. Parancsolás helyett igyekezzen kérdezni.
3. A gyermekek mágikus képzeletét vonja be a pozitív szociális kapcsolatok, szokások kialakításába.
4. A felnőtt magyarázatában jelenjen meg a dolgok pozitív oldala.
5. A felnőtt biztosítson a gyermekek tevékenységéhez nagy szabadságot, a határok pontos megjelölésével, a többszöri „határátlépéseknél” vezessen be konzekvenciákat.
6. A felnőtt legyen képes nevelési taktikát váltani, ha egymást követően eredménytelennek érzi a befolyásolását.
7. A felnőtt segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak.
8. A felnőtt nevelje a gyermekek érzésvilágát a kialakult összeütközések feldolgozása során.
9. A felnőtt bátorítson minden gyermeket, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakulhasson. A bátortalan gyermekek nevelésekor a felnőtt minél többször örüljön a kisebb előrelépésnek, fejlődésnek.
10. Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet az agresszivitásán keresztül.
11. A felnőtt-gyermek társalgásában világos, egyértelmű, építő, előrevivő megfogalmazás jelenjen meg. A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélőtárs megbecsülése, értékelése, a kölcsönös engedmény keresése, melyből mellőzendő

- a megbántás, hibáztatás, gyakori bírálgatás, kioktatás, kiabálás, panaszkodás, prédikálás.
12. A gyermekek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek bizalomelőlege és az a szemlélete, ami a sikert észreveteti és a sikertelenséget segít elviselni.
 13. Tilalom helyett a felnőttek adjanak a gyermekeknek választási lehetőséget, hogy önálló döntéseket hozhassanak és változásra képessé váljanak.
 14. A felnőtt használja fel a humort a szeretetkapcsolat kialakításához.
 15. Az SNI gyermekek integrált neveléséhez a feltételek biztosítása, beilleszkedésüket segítő szociális sémák átadása, együtt neveléssel egymás elfogadásának elősegítése az előítéletek csökkentése.

A gyermekek számára a szokások, az elemi közösségi körülmények természetes közvetítői. A szokások közvetlenül hatnak a közösségi érzelmek alakulására.

Az alapvető szokások alakítása már 3 éves kortól kezdve szükséges. Az óvodapedagógus kezdettől fogva figyeljen arra, hogy a szokásokhoz pozitív érzelmek társuljanak, és a gyermekek lassan felismerjék a szokások értelmét is.

A gyermekek az óvodába lépéstől kezdve találkoznak a közösségi élet szokásaival, de csak fokozatosan kívánja meg az óvodapedagógus, hogy önállóan, ezek szerint viselkedjenek.

Fejezze ki, a sikerrel végzett közös feladatok feletti örömét, mutasson rá, hogy ezek az eredmények közösen érhetők el.

Egyéni bánásmód, tehetség gondozás, szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek differenciált fejlesztése, SNI gyermekek integrált neveléséhez a feltételek kialakítása

Az óvodapedagógusnak minden esetben a gyermekek személyiségének, egyéni képességeinek megfelelő **egyéni bánásmódot** kell alkalmaznia.

A gyermekek eltérnek egymástól értelmi képességeik fejlődési tempójában és fejlettségi szintjében is. Különböznek abban is, mennyire képesek feladathelyzetekben az összefüggések felismerésére, a lényeg megragadására és gondolataik szóbeli megformálására.

Külön gondoskodást igényelnek a **kiemelkedő képességű** gyermekek is. Az óvodapedagógus feladata, hogy megőrizze és fejlessze az ilyen gyermekek képességeit, hasznosítsa tevékenységét a közösségi élet örömtelibbé, tartalmasabbá tételében. Ugyanakkor törekedjen a fejlettségének, és aktivitásának megfelelő tevékenységek biztosítására, **tehetségének gondozására**.

Az óvodába lépéstől kezdve az óvodapedagógus figyelje meg, hogyan érzi magát a gyerek a közösségben, milyen a helyzete a társai között. Keresse meg az okát, miért vált az egyik gyerek rendkívül népszerűvé társai körében, miként alakulhatott ki a másiktól tartósan félrehúzó magatartás, a „peremhelyzet”. Sokszor zavarhatják a gyermek, esetleg csoport kiegyensúlyozott életét, az otthon **túlságosan féltett, vagy elhanyagolt** gyermekek. Az óvodapedagógus a szülőkkel együttműködve, türelemmel, fokozatosan ébressze fel ezekben a gyermekekben is azt az igényt, hogy együttműködjenek társaikkal.

Kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a gyermekekre is, akiknek fejlődését negatív környezeti hatások, **szociális hátrányok** gátolják. A gyermekek magatartásában és teljesítményében megnyilvánuló negatív jelenségek alapja, pl.: a szeretet, a gondoskodás hiánya, a durva elutasító bánásmód, stb., a halmozott hátrányok is ezen a talajon jönnek létre.

A veszélyeztető környezet (szülők társadalmi beilleszkedési zavara, csonka család, stb.) mindig a család érzelmi légkörén és nevelési módszerein át hat a gyermekekre. Az

óvoda feladata a hátrányok csökkentése, a veszélyeztetettség enyhítése, a kapcsolat felvétele a szükséges szakemberekkel, a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Gyermekjóléti intézménnyel. Az óvodapedagógus a hátrányokat az óvodai nevelés lehetőségeivel, **differenciált nevelés** alkalmazásával igyekezzen enyhíteni. Az érzelmi támaszt nyújtó bizalmat és gyermek iránti megbecsülést sugárzó kiegyensúlyozott óvodai légkörben a hátrányos helyzetű gyermek is nyitottá válik.

A veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében az óvodapedagógus törekedjen a szülők bizalmának elnyerésére. A differenciált nevelés meghatározásában legyen irányadó a gyermek életkora, fejlődési, fejlettségi jellemzői és a csoportban elfoglalt társas helyzete. Mindezek kerüljenek rögzítésre a gyermek egyéni fejlesztési dokumentációjában.

Az SNI gyermekek integrált neveléséhez feltételek kialakítása, beilleszkedésüket segítő szociális sémák átadása, együtt neveléssel egymás elfogadásának elősegítése, az előítéletek csökkentése.

Figyelembe kell vennünk az SNI gyermekek fokozottabb érzékenységét, ragaszkodását, esetenkénti érzelmi bizonytalanságát, megteremteni annak lehetőségét, hogy egyenrangú és értékes tagjai lehessenek a közösségnek, aktívan hangulatuknak, érdeklődésüknek megfelelően vehessenek részt a mindennapokban.

Az ép gyermekek és szüleik tapintatos felkészítése az SNI gyermek csoportba érkezésére.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Ragaszkodjanak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez, ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- Figyelmeztessék egymást a szabályok megszegése esetén.
- Konfliktusos helyzetben társaikkal egyezkedjenek.
- Érdeklődjenek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntsék egymást.
- A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
- Válják igényükké a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján fejezzék be.
Legyenek képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatni a felnőttek, gyermekek közléseit.
- Dolgozzanak a közösségért szívesen, bízzanak önmaguk képességeiben.
- Értékeljék saját tetteiket, és az eljük tárt magatartási példákat. Konfliktusos helyzetben legyenek képesek társaikkal egyezkedni.
- Szociálisan váljanak éretté az iskolába lépésre.
- Értsék a nemzetiségi nyelven a kifejezéseket és utasításokat. Tudjanak megnevezni tárgyakat, állatokat, növényeket, amelyet az éves nevelési terv tartalmaz.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, érezzenek együtt a közösség tagjaival, fogadják el a másságot.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés

A gyermek érdeklődésére, természetes kíváncsiságára, cselekvési vágyára építve, sokoldalú ismeretnyújtással, nyugodt játékban biztosítunk változatos tevékenységeket, melyekben tapasztalatokat szerezhethet a természeti és a társadalmi környezetről úgy, hogy ezen keresztül fejlődjenek képességei, /valóságghű észlelés, figyelemösszpontosítás, képzelet, reprodukív emlékezet, problémamegoldó és kreatív gondolkodás, alakuló fogalmi gondolkodás/.

A napi tevékenységek rendszerében kiemelt feladatnak tekintjük a folyamatos beszédkezdő fenntartását, a gyermekek meghallgatását, a gyermeki kérdések megválaszolását.

A gyermekeket a tevékenységek során élményekhez, tapasztalatokhoz juttatjuk. Ezek alapján szereznek sokrétű ismereteket, / tanulnak/ és általuk fejlődnek. Óvodai életünkben elsődleges szerepet tulajdonítunk a játéknak, mozgásnak, valamint az anyanyelvi nevelésnek. A gyermekek értelmi képességeinek /**érzékelés, észlelés, figyelem, képzelet, gondolkodás**/ fejlesztését játékba ágyazva, a következő tevékenységi formákban valósítjuk meg

A megvalósulás területei:

Mese-vers:

Az irodalmi művek figyelmes végighallgatása a gondolkodást fejleszti, pozitív személyiségjegyeket alapoz meg. A figyelmet a szimbolikus eszközök használata, a képzeletet a kitalált-megkezdett mesék önálló befejezése segíti elő.

Anyanyelv:- ugyanazt a mesét sokszor mesélve az anyanyelv gazdagítása,

- légzéstechnika, helyes artikuláció,
- értelemszerű versmondás, óvónői pontos szövegtudás,
- népmese és népi gyermekköltészet alkalmazása

Ének-zene, énekes játék:

Segíti a helyes artikulációt, harmonikus mozgást fejleszt, közben fejlődik a gyermek esztétikai, viselkedési és magatartás kultúrája, bővül szókincse.

Anyanyelv: - dalok szövegének beépülése, új kifejezések megismerése

- helyes hangképzés,
- beszédfélelemmel küzdő gyerekek gátlásainak oldása mondókákkal

Rajzolás, mintázás, kézimunka:

Tér-, forma-, és színérzéklet, fantáziát, képzeletet, kreativitást fejleszt, szem-kézkoordináció, vizuális ritmus fejlődése, vizuális téri irányok felismerése, az alkotás létrehozásának öröme.

Anyanyelv: - tevékenység közben folyamatos beszédkapcsolat gyerek-gyerek, gyerek-óvónő között

Mozgás

Testséma, kialakítása, megfigyelő és koordinációs képességek fejlesztése, szem-kéz, szem-láb koordinációja, testi teherbíró képesség fejlesztése, szabályok betartása.

Környezet tevékeny megismerése

Beszédképesség fejlődése, nyelvi kifejezőkészség, elemző, analízáló, összehasonlító gondolkodás fejlesztése, a gyermek szocializációs folyamatának elősegítése stb. A környezet mennyiségi és formai megismerése. Ok-okozati összefüggések, problémafelismerő és megoldó gondolkodás fejlesztése, téri irányok megkülönböztetése, matematikai kifejezésekkel szókincsbővítés.

Anyanyelv: - a foglalkozásokon az anyag feldolgozása során a gyerekek kötetlenebbül,

- felszabadultan mondhatnak véleményt, érzéseiket kifejezhetik, a környezettel való ismerkedés közben fejlődik a gyerekek beszédmegértő és nyelvi kifejezőkészsége.

Munka

Kötelességtudat formálódása, feladattudat alakulása, önálló feladatmegoldás, kitartás, közösséghez való kapcsolódás megerősödése.

Tanulás

A gyermek játékanak alapeleme az utánzás, a gyermeki cselekvésnek fontos mozgatója folyamatos, utánzásos, spontán tevékenysége, amely az egész óvodai nap folyamán valósul meg. Egyik legfontosabb színtere a játék, feltétele a gyermek cselekvő aktivitása.

Fontosnak tartjuk, hogy örömmel és önként tanuljanak, váljék igénnyé a tanulás. Ennek érdekében építünk a gyermek természetes kíváncsiságára, tevékenységi vágyára. Közvetlen, játékos **tapasztalási lehetőséget** biztosítunk. Módot adunk az élmények feldolgozására, **problémaszituációkat teremtünk** játékban vagy irányított tevékenységben. **Önálló feladatmegoldásra serkentünk**, pl.: megbízások adásával. Tudatosan és tervszerűen biztosítjuk a fejlődéshez szükséges, **differenciált tevékenykedés** rendszerét. **Tehetséggondozásra, felzárkóztatásra** kihasználjuk az adódó alkalmakat, a fejlesztés lehetőségeit. Biztosítjuk az ehhez szükséges tárgyi feltételeket. Tájékoztatjuk a szülőt a továbbfejlesztés lehetőségeiről, ha szükséges, szakemberhez irányítjuk. Óvónőink, olyan pedagógiai elveket vallanak, melyek figyelembe veszik a gyermek egyéni adottságát. Minden gyermeknek, képességeinek megfelelő feladatokat adunk, önmagához képest értékelünk, sikerélményhez juttatunk, ezzel önbizalmát erősítjük. A lassúbb munkatempójú gyermeknél a kiválás módszerét alkalmazzuk. Óvónőink szerepe meghatározó, mert a tanulás formája utánzásos, mi vagyunk a minta, modell a gyermek számára. A nevelőtestületünk stabil, sokszínű, kreatív óvodapedagógusból áll, akik fogékonyak az új szakmai ismeretek megszerzésére. Nevelőinkkel szemben elvárás, hogy ő maga is olyan képességekkel rendelkezzen, melyek alapján a gyermeket is képes az életre, önálló gondolkodásra nevelni, serkenteni.

A tevékenységekbe bekapcsolódás kötetlen a gyermekek számára, a SNI gyermek érzelmi életének, hangulatának, motivált állapotának egyéni tempójának és fejlettségi szintjének megfelelően vesz részt a mindennapok eseményeiben.

Fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Rendelkezzenek elemi ismeretekkel önmagukról és környezetükről.
- Figyelemkoncentrációjuk, kitartásuk, erőfeszítésük koruknak megfelelő.
- Feladattudatuk megfelelő fejlettségi szinten van, érthetően, folyamatosan kommunikálnak.
- Végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét.

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a **szabad játék** túlsúlyának érvényesülése.

Cél: a 3--8 éves gyermekek pozitív irányú fejlődésének elősegítése, spontán szerveződő élményekre épülő játéktevékenységek által, melyek örömforrást és feszültségoldást biztosítanak számukra.

A játékra nevelés az SNI gyermekeknél ugyanúgy történik, mint az épeknél, több türelemre, gyakorlási lehetőségekre és a játék eszközök biztonságos használatára nagyobb figyelmet kell fordítani.

Feladatok:

- **A játékhoz szükséges feltételek biztosítása (léghő, hely, idő, eszközök, tapasztalatszerzés - élmények)**

Nevelési céljaink érdekében a játékban rejlő lehetőségekre építünk a gyerekek személyiségének fejlesztéséhez. Arra törekszünk, hogy a játék mindig örömet szerezzen a gyermekek számára. A nyugodt légkört halk beszédünkkel, odafigyelő magatartásunkkal, helyzethez igazodó játékirányításunkkal érjük el. Csoportjainkban különböző eszközökkel biztosítjuk az alkotó légkört. Csoport szobáink mérete, alakja adott ezen belül úgy alakítjuk a berendezést, hogy mindenféle játékhoz legyen megfelelő hely, elégséges játékeszköz, a SNI gyerekeknek legyen lehetőségük „kuckóba” vonulni. Az udvaron is helyet biztosítunk barkácsoláshoz, ábrázoló tevékenységhez, szerepjátékhoz. A gyerekek az asztalokat, székeket átrendezhetik, ha a játék úgy kívánja.

- **A 3-8 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének alakítása, a gyermek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva.**

A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták. A **gyakorló játékban** a gyermek megismerkedik az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságaival, neveivel. A véletlen cselekvéshez örömezés társul. A gyakorló játékkal fejlesztjük a szem-kéz koordinációt, ritmusérzést, beszédkésztséget, szóincset.

A 3-4 éveseknél a sikeres manipulációs gyakorló játék alakul át **konstruáló játékká**, melyet ötletekkel, együttjátszással segítünk.

Az 5-6-7-8 éves gyerekeknél bonyolultabbá, igényesebbé válik a konstruálás, melynek során megtapasztalhatják a rész-egész viszonyát, megtanulnak szerkeszteni.

Az SNI gyerekek kedvelt játékformája. Rakosgatásra, rendezésre, fűzésre, mozgássorok gyakorlására kellő időt és helyzetet teremtünk.

Fő feladatunk élménynyújtással, eszközökkel elősegíteni a szimbolikus **szerepjáték** kibontakozását. Szeretetteljes légkörben biztosítjuk, hogy a gyerekek pozitív és negatív élményeiket kijátszhassák, fejlődjön konfliktus megoldó képességük. A tartalmas szerepjátékkal segítjük alkalmazkodó kommunikációs képességük fejlődését. A játék során felállított szabályok fejlesztik önuralmukat, akaratukat, szabálytudatukat.

Az SNI gyerekeknél az eszköz birtoklása a cél, ezért figyelünk kell, hogy minden gyermek játékhoz juthasson.

A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény **dramatizálásra**, bábozásra készíti a gyermekeket. A különböző anyagokból, terményekből készítünk a játékhoz, bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges kellékeket, eszközöket. Az óvónőink által kezdeményezett **szabályjátékok** során megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz, a szabályokhoz, fejlődik siker és kudarctűrő képességük. A mozgásos szabályjátékok, melyeket foglalkozásokon és szabadidőben is szervezünk, segítik a mozgáskoordináció kialakulását.

Az 5-6-7 évesekkel változatosabb szabályjátékokat: társasjátékot, kártyát, logikai, anyanyelvi játékokat játszunk, amelyek segítik a gyermek értelmi képességeinek fejlődését (logikus gondolkodás, vizuális memória, matematikai képességek, stb.).

Anyanyelvi nevelés:

- 3-4 évesek: - hangok, szótagok, halandzsa ismételtetése, újbóli elmondása
- tevékenységek közben folyamatos mondókázás
- 4-5 évesek: - szerepjátékban szófordulatok használata
- udvariassági formák használata
- 6-7 évesek: - szabályjátékok közben a szabályok megfogalmazása

Nemzetiségi nyelvi nevelés:

- 3-4 évesek: - mondókák, halandzsák ismételtetése
- 4-5 évesek: - udvariassági formulák használata (köszönés, megszólítás)
- 6-7 évesek: - a mindennapok során visszatérő kommunikációs helyzetek alkalmazása (párbeszéd)

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- örömmel, önfeledten játszanak, játékok változatos és tartalmas
- képesek játékot önállóan szervezni, irányítani és ebben több napon át részt venni
- képesek bonyolultabb építmények létrehozására
- szívesen játszanak szabályjátékot, életkoruknak megfelelő kudarctűrőssel rendelkeznek
- szívesen és gyakran báboznak és dramatizálnak ismert meséket
- kedvelik a barkácsolást, játékeszközöket, apróbb kiegészítőket készítenek

Az SNI gyermekek:

- egyéni fejlettségüknek megfelelően képesek a kommunikációra, az érthető beszédre
- igyekeznek egymáshoz alkalmazkodni és a közösen kialakított szabályok szerint cselekedni
- örömmel, felszabadultan játszanak, képesek a játékban elmélyülni, alakul kitartásuk
- a játékeszközön próbálnak megosztózni társaikkal

Mese, vers, dramatikus játék

A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemlélet módjának

és világképének. A gyermek saját vers- és mesealkotása annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a népi, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Cél: a mesék csodáin és a versek ritmusán keresztül a gyermek személyiség jegyeinek megalapozása és fejlesztése. Az igényes irodalmi művek közvetítésével az irodalmi fogékonyság kialakítása és az anyanyelvünk szépségének megláttatása az örömteli társas élményen keresztül.

A kisebbségi nyelvi kultúra átörökítése.

Feladatok:

- **A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása**

Magyar és német népi mondókák, rigmusok, legismertebb költőink rövid ritmikus, játékos versei.

Névcsőfolók, kiolvasók, vidám, humoros versek.

Mesék többfázisos szerkezetű állatmesék, dramatikus népszokások, tréfás mesék.

Cselekményesebb népmesék, klasszikus tündérmesék, műmesék, meseregények.

Közmondások, találós kérdések.

Évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó versek minden életkorban.

- **3-8 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása**

A nap során sok lehetőséget teremtünk az ölbeli játékokra, mondókázásra, meshallgatásra, bábozásra. Fokozatosan hozzászoktatjuk a gyermekeket a mese figyelmes végighallgatására.

A sokszor hallott egyszerű meséket először segítséggel, majd önállóan tudják dramatizálni.

Ez egyben színelőadás az óvodai ünnepeinknek, rendezvényeinknek.

A délutáni pihenőidő alatt, olvassunk a gyermekeknek folytatásos mesét.

Az irodalmi anyag elemei között legyenek állandóan visszatérő mesék, mondókák, a mesélés helyszíne lehetőség szerint állandó legyen, mely biztonságot ad, s megnyugtatja a gyermeket.

- **A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal**

A mese, vers, bábozás és a dramatikus játékokon keresztül rászoktatjuk a gyerekeket a tiszta beszédre, helyes kiejtésre, a társalgási kedv fokozására és az önálló vers és mesemondásra, a kisebbség nyelvén folyó kommunikációra.

Értsenek meg beszédünkben és alkalmazzanak néhány fontosabb felszólítást, kifejezést, egyszerűbb párbeszédet a kisebbség nyelvén.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Szívesen hallgatnak, mondanak mondókákat, verseket és meséket mindkét nyelven.
- Ismerik a mesékben, versekben hallott szavak jelentését.
- A nyelvhelyességi szabályoknak megfelelően fűzik mondataikat.
- Megjegyzik a mese legfontosabb elemeit (szereplők, események) és megnevezik őket.

- Tudnak könyvben kép alapján tájékozódni.
- Vigyáznak a könyvre és szeretik azt.
- Önmaguktól kezdeményeznek dramatikus játékokat.
- Átlátják a mese tanulságát, értik mondanivalóját.
- Belső képalkotásra, fantáziálásra képesek.
- Koruknak megfelelően képesek színházi előadás cselekményeinek követésére.
- Ismerjék a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeit, azokat tiszteljék és becsülik meg.

Az SNI gyermekek:

- szívesen hallgatnak mesét, verset, néhányat segítséggel el is mondanak
- van kedvenc történetük, meséjük, versük
- képesek társaikkal együtt gyermekelőadást megnézni, bábbal játszani, esetleg dramatizált történetben szerepet vállalni.

Ének, zene, énekes játék

Cél: közös éneklés, közös játék örömeinek megéreztetése, hogy azon keresztül formálódjon a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

A német nemzetiségi énekes játékok és tánckultúra megismertetése.

Feladatok

- **A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és képességi szintnek megfelelő összeállítása**

3-4 éves gyerekekkel elsősorban ölbéli játékokat játszunk, amelyek között arc-, kéz-, ujj-, lovagoltató játékok szerepelnek. Hiszen ezek igen fontosak a szeretetkapcsolat, a biztonságérzet kialakításához.

4-5 éves gyermekek tanuljanak mondókákat, játsszunk velük ölbéli játékokat. Az énekes játékokkal jól fejlesztjük mozgásukat. Megismertetjük velük a csigavonal, hullámvonal, szerepcserére épülő játékokat.

5-6-7 éves korú gyerekek tanuljanak mondókákat, énekes játékokat, népi gyermekjátékokat, életkorhoz illő egyszerű tánclépéseket.

A zenehallgatáshoz olyan műveket gyűjtünk és adunk elő, amelyek felkeltik a gyermek zene iránti érdeklődését, formálja zenei ízlését.

Lehetőség szerint minél többször énekeljünk népdalokat, nemzetiségi énekeket és más népek dalait. A magyar komponált műzene az altató dalok és a klasszikus műzene se hiányozzon.

- **A 3-8 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása**

Ismerjék a halk, hangos fogalmát, figyeljék a környezet hangjait, ismerjenek és próbáljanak egyszerűbb hangszeren játszani.

Érzékeljék különböző mozdulatokkal az egyenletes lüktetést.

Minél több zenei élménnyel felkeltjük a gyermek érdeklődését a zenehallgatás iránt.

Minél gyakrabban énekeljenek önállóan. Ismertessük meg a magas és mély fogalmát. Játsszanak kérdés-felelet játékot. Érezzék az egyenletes lüktetést, a

motívumok hangsúlyát és a mondókák, dalok ritmusát. Használjanak többféle ritmuseszközt.

Bonyolultabb párcsere, kapus, hidas, sorgyarapító-fogyó játékokat is játszunk. A halk és hangosabb éneklést kapcsolják össze a tempóváltoztatással vagy dallambújtatással.

Tudjanak különbséget tenni az egyenletes lüktetés és a dalok ritmusa között. Önállóan és bátran használják a hangszereket.

- **A gyermek nyelvi képességének fejlesztése a mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal**

Ezeknek az állandó ismétlésével segítjük a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését, a hanglejtéssel, ritmussal, hangterjedelmével, hangerővel éreztetjük a nyelv kifejezőerejét, szépségét, bővítjük szókincsüket.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- a gyerekek szeretik és élvezik az éneklést és a zenehallgatást
- szívesen énekelnek, játszanak dalos játékokat
- ismerik és értik az alapvető zenei fogalmakat (egyenletes lüktetés, dalritmus, magas, mély, halk, hangos éneklés, gyors, lassú tempó)
- ismerik az énekes játékok szabályait
- ismernek különböző ünnepekhez tartozó alkalmi dalokat
- ismernek néhány egyszerűbb tánclépést
- felismerik néhány hangszer hangját
- bátran használnak ritmus hangszereket
- pozitív érzelmi viszony alakul ki a nemzetiségi zenei kultúra és az abból merített mondókák, gyermekdalok, énekes játékok, gyermektáncok iránt
- német nyelven ismernek mondókákat, énekeket, énekes játékokat, táncokat

Az SNI gyermekek:

- szívesen hallgatnak zenét, éneket
- hangulatuknak megfelelően bekapcsolódnak énekes, dalos játékokba, részt vesznek benne vagy figyelik társaik játékát
- a környezet és az ismert tárgyak hangjait megkülönböztetik (fa, fém, zajok és zörejek)
- felismerik a ritmus hangszereket a hangjukról

Rajzolás, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás a kézimunka, ábrázolás különböző fajtái a műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Cél: az alkotás örömteli cselekvésén keresztül a tárgyi világ megismertetése. Maga a tevékenység s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Feladatok:

▪ **A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése**

A különböző tevékenységekhez megfelelő méretű és minőségű eszközöket biztosítunk. Ezek legyenek praktikusak, célszerűek és esztétikusak. Nyugodt, védett helyet, megfelelő időt biztosítunk a tevékenységekhez. Gyermekinktől megkívánjuk, hogy köpenyt, kötényt hozzanak ruhájuk megvédésének érdekében. Az egész napi tevékenység során a gyermekeknek folyamatosan lehetőséget biztosítunk az alkotásra. A gyermekek munkáját egyéni képességeihez mérten segítjük, pozitívan megerősítjük, így érzelmileg ösztönözzük őket a további alkotásra.

• **A 3-8 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek, s azok lehetőségeinek biztosítása**

A vizuális tevékenységet mindig kiscsoportosan szervezzük, hogy a technikák pontos elsajátítását és az eszközök helyes használatát minden esetben ellenőrizni tudjuk.

Már az óvodába lépéskor lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek az anyagok megismerésére, tulajdonságaik aktív megtapasztalására, a nagymozgások gyakorlásával alapozzuk meg a vizuális technikákat. Ebben a korban alkalmazott technikák a tépés, gyürés, firkálas, gyurkálgatás, gömbölyítés, lapítás, sodrás, festés nagy felületen először ecset nélkül, kézzel melyek a finommotorika fejlődése szempontjából fontosak.

A későbbiekben a gyerekek finommotorikus fejlettségének megfelelően gazdagítjuk a technikai megoldásokat, pl.: varrás, festés, gyurmázás, papírhajtogatás, vágások, gyöngyfűzés. Munkájukban egyre többször jelennek meg a megismertett technikák az élmények hatására a mesék, versek ábrázolásai. A vizuális ritmus kialakulásával, sorminták készítésével az írás megalapozását segítjük elő. Az egyre részletesebben kidolgozott emberábrázolás a testséma kialakításában játszik fontos szerepet. Abban az esetben, ha valamelyik gyermekünk finommotorikus fejlettségében elmaradást tapasztalunk, a tanulási zavarok megelőzését segítő megfelelő képességeket célzó testnevelési gyakorlatokkal nagymozgásuk fejlesztéséhez térünk vissza, (alaklítás, testséma, egyensúlyérzék) amíg ezt a megalapozó tevékenységet elég hatásosnak nem tartjuk. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- élményeiket önállóan, saját ötleteik szerint jelenítik meg
- szívesen választanak a nap bármely szakában kézimunkát igénylő elfoglaltságot (rajzolás, mintázás, stb.)
- munkájuk részletes, kidolgozott, színharmóniában gazdag
- alkotásaiknak tartalmuk van, beszélgetnek az elkészült művekről
- tudnak különféle technikákkal képet alkotni
- tudnak embert ábrázolni, felismerhető testrészekkel
- kialakul a finom kézmozgás, a helyes nem görcsös ceruzafogás

Az SNI gyermekek:

- szívesen hoznak létre „alkotást”, választanak a nap folyamán ábrázoló tevékenységet
- képesek észrevenni nekik tetsző szép dolgokat, ezt érzelmi tartalommal töltve ki is

fejezni
- egyszerűbb munkafogásokat, technikákat elsajátítani

A mozgás, mozgásos játékok

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, dobás stb.) és testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. A tornának, játékos mozgásoknak az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn eszközökkel és eszközök nélkül spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés mindennapján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Cél: a gyermekek egyéni testi képességeinek megfelelő harmonikus mozgásfejlesztés. Edzettségüknek, alkalmazkodóképességüknek térbeli tájékozódásuknak alakítása.

A német nemzetiség mozgásos játékeinak megismerése.

A mozgáslehetőség során az egyéni különbségek esetleges képesség zavarból adódó lemaradások korrigálása, gyengébb képességek javítása, a már elsajátított mozgáselemek gyakorlása.

Feladatok:

- **A 3-8 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok biztosítása**

Tornatermünk, nagy udvarunk, játék és sporteszközeink sokféle mozgástevékenységre adnak lehetőséget.

A mozgásos tevékenységeket és azok eszközeit a gyermek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazítjuk.

A 3-4 évesek mozgásos tevékenysége során a hangsúlyt a nagymozgások fejlesztésére helyezzük. Megismertetjük őket különböző futásgyakorlatokkal, ugrásgyakorlatokkal, dobásgyakorlatokkal, labdagyakorlatokkal, támaszgyakorlatokkal.

Már a talajtorna egy-két eleme is megjelenik a játékokban (gurulás a test hossz tengelye körül). A mozgásfejlesztő játékokat úgy választjuk ki, hogy erő kifejtésre készítssük a gyermeket.

4-5 éves gyermekeknél

Az életkornak megfelelően nehezedjenek a gyakorlatok minőség és mennyiség terén. Egyre több irányított, mozgásos játékot végezzenek.

Kiemelt szerepet szánunk az egyensúlyérzék fejlesztésére a szem-kéz, szem-láb koordináció differenciálódására. Hangsúlyt fektetünk a lábboltozatot érintő speciális járás és gimnasztikai feladatokra.

6-7-8 évesek

Ennél a korosztálynál hangsúlyt fektetünk az észlelés, alaklátás, formaállandóság mozgás közbeni fejlesztésére, a finommotorika alakítására és a szabályjátékok gyakorlati alkalmazására. Többször használunk különböző eszközöket (szalagokat, botokat, labdákat, kendőket).

A mozgásigény kielégítéséhez rendkívül jó sporteszköz-ellátottságunk van. Ezenkívül heti egy alkalommal (délután) ovifocit szervezünk, külső edző bevonásával. A téli hónapokban szánkózunk, csúszkálunk.

- **A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében**

Az irányított mozgásos játékokat minden korcsoportnak a megfelelő időkerettel, heti egy alkalommal szervezzük.

A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és a délutáni udvari játék és a séta során biztosítjuk. A kihasználjuk a futás erősítő hatását (légzés, szív- érrendszer), ezért mindennap alkalmazzuk, ezzel is hozzájárulunk állóképességük javulásához. A lég-, a víz- és a napfürdőhöz fokozatosan szoktatjuk gyerekeinket. A nyári időszakban zuhanyok állnak rendelkezésünkre az épületen belül. Évente egy vagy két alkalommal buszos kirándulást szervezünk.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- életkoruknak, egyéni képességeiknek és egészségüknek megfelelő edzettséggel rendelkeznek
- szívesen, bátran, felszabadultan mozognak
- a tornaszerek használatát ismerik
- a labdavezetésük biztonságos, képesek a labdát elkapni, rövid ideig pattogtatni
- önállóan, kitartóan, szívesen játszanak mozgásos szabályjátékokat
- tudnak ütemtartással járni
- ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni

Az SNI gyermekek:

- szívesen vesznek részt mozgásos játékokban
- a számukra kedvelt tornaszereket használják
- képesek elemi szinten társaikkal együtt közös mozgásos játékban részt venni

A külső világ tevékeny megszerettetése

A gyermekek miközben felfedezik környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melyek a környezetben való, életkoruknak megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Cél: a közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása. A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során. Ismerjék meg közvetlen lakókörnyezetüket, óvják, védjék természeti és tárgyi értékeit.

A nemzetiségi szokások, kultúra, népviseleti hagyományok, tárgyi jellemzők megismertetése, tisztelete és megbecsülése.

Feladatok

- **A 3-8 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása**

Megismerik az óvodát, annak szokásrendszerét, később megismerkednek az óvoda közvetlen környezetével. Folyamatosan megfigyeljük az évszakok jelenségeit (színek, szépség, változások, időjárás, növények, állatok, öltözködés).

A séták alkalmával gyűjtünk kavicsokat, leveleket, terméseket. Ismerjék meg sétáink során a lakóhelyüket (utcák, boltok, orvos, fodrász, iskola, templom, tájház,

fogorvos, Balaton-part). Ismerkedjenek házi állatokkal és a Balaton élővilágával. Könyvekből ismerkedünk a vadállatokkal. Beszélgetünk a családról.

Törekszünk a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására, lakóhelyünk és a környező települések megismerésére (Monoszló, Balatonszepezd, Nivegy-völgyi települések, Gyermek és Ifjúsági Centrum - hiszen ezen településekről is járnak gyermekek az óvodánkba.

A tapasztalatok gyűjtésével rávezetjük a gyermekeket az összefüggések meglátására /pl. olvadás, rügyeztetés, eső, szivárvány, jég). Az ok-okozati viszonyok megláttatására. Tudják bemutatni a családjuk tagjait, otthonukat.

Sétáink alkalmával ismerkednek a közlekedés elemi szabályaival és a járművekkel. Az állatokról megszerzett ismereteiket bővítjük.

A német nyelven szerezenek tapasztalatokat, ismereteket, a különböző környezetismereti témákban (család, évszakok, állatok, orvos, stb.).

Figyeljük az évszakok változásait, az évszaktábla használata mellett a gyermekek önállóan kezeljék a napszak-mutató táblát is.

Megismerkedünk a gyógyfüvekkel, mezei virágokkal és azok felhasználásával (csipkebogyótea, hárstea, csalántea). Ismerjék meg a felnőttek munkáját, ellátogatunk minél több munkahelyre, ami lakóhelyünkön van.

Folyamatos kapcsolatot tartunk az iskolával, művelődési házzal, orvosi rendelővel. Rendszeresen bábszínházba járunk. Tudják eddig megszerzett ismereteiket rendszerezni.

A környezeti nevelésbe szervesen beépül a számlálgatás, méricskélés, a tér alakítása, az irányok megnevezése, összegyűjtés, szétválasztás, párosítás, az időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása, mint a matematikai nevelés alapja.

A német nyelven szerezenek tapasztalatokat, ismereteket a különböző környezetismereti témákban (család, otthon, évszakok, állatok, növények stb.).

- **A gyermek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.**

A kiscsoportos tapasztalatszerzés lehetőséget ad a gyermekekkel való személyes beszélgetésekre. Minden gyermekre oda tudunk figyelni, kérdéseiket megválaszolni. Ez a szervezeti forma kiválóan segíti a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőkészségének gyarapítását.

A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást, szándékaik kifejezését mindkét nyelven.

A gyerekek között erősödik a tapasztalatok közzététele, a látottak folyamatos elbeszélése. Az óvodapedagógus feladata, hogy segítse elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását
- Tudják saját születési helyüket és idejüket
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni azok szépségében
- Tisztelik és lehetőségeikhez mértén védik a természetet
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat

- Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (pl. alá, fölé, közé, mellé, mögé, elé, stb.).
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd
- A gyermekek értsék a német nyelven rendszeresen megfogalmazott kifejezéseket (passzív szókincs gyarapítása)

Az SNI gyermekek:

- tájékozódjanak szűkebb környezetükben, tudják az óvoda helységeinek használatát, felismerik lakóhelyük környékén található épületeket, üzleteket
- ismerik a velük kapcsolatban lévők munkáját (óvónő, fejlesztőpedagógus, logopédus, orvos stb.)
- elemi matematikai képességgel bír (mennyiség, számosság, alak – forma)

Munka jellegű tevékenységek

A gyermek munka jellegű tevékenysége önként, azaz örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.

Cél: a munka váljon örömmel és önállóan végzett tevékenységgé, amely fejleszti a gyermekek készségeit, képességeit, közösségi kapcsolataikat és gazdagítja egész személyiségüket (kitartás, céltudatosság, önállóság, felelősség fejlesztése).

Feladatok

- **A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása 3-8 éves korban**

Az óvodások munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és a közösségért végzik. Kezdetben a mi segítségünkkel, később önállóan végezzenek munka jellegű tevékenységet. Mintát adunk az eszközök használatához és a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez. Segítségünkkel minél többször éljék át a munka örömét, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét. Értékelésünk legyen buzdító, erősítő, mely elősegíti a pozitív viszony kialakulását a rendszeres munkavégzéshez. Valamennyi életkorban nagy jelentőségű az önkiszolgálás, testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás.

A gyerekeket kezdettől fogva bevonjuk a munkába. Mivel az önkiszolgálásnak nagy jelentősége van a gyermekek önállóvá válásához, ezért nagy türelemmel, sok segítséggel kezdjük a gondozási tevékenységek végzését: testápolást, öltözködést, étkezést.

Mindennapi munka a környezet rendben tartásáért végzett tevékenység pl.: a játékok elrakása, segítség a terem rendezésében, díszítésében. Ezeket a tevékenységeket rendszeresen együtt végezzük, így alakítjuk ki bennük a szép környezet iránti igényt. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A fejlődés eredménye óvodáskor végére

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Örülnek, ha a kötelességüket teljesítik.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- Kitartóan, felelőséggel végzik az alkalmi munkákat.
- Személyükkel kapcsolatos teendőiket önállóan ellátják.

Az SNI gyermekek:

- szívesen vállalnak egyéni megbízatást
- önállóan végzik a személyes teendőiket
- a munkavégzés használt eszközök használatát ismerik
- képesek elfogadni a segítséget
- játéktevékenység után segítenek a játékok elrakásában
- rendet tartanak öltözőszekrényük körül

Tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Cél: az óvodás gyermek kompetenciájának fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Feladat

- **A tanulási tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása 3-8 éves korban**

A tanulás feltétele a gyermekek cselekvő aktivitása a közvetlen sok érzék szervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati probléma megoldás

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segítse a gyermekek személyiségének kibontakozását.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri

az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

- a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a térbeli észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a térbeli tájékozódásnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevézés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevézés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele;
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, felismeri a napszakokat; ismeri, és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is készen állnak az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival szemben, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan megfelelően fejlett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését;
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kintartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az SNI gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A nagycsoportos gyermekek szülei az óvónővel való előzetes megbeszélés és szakvélemény alapján április 15-ig döntenek el, hogy beiratják-e gyermeküket az iskolába.

Érzelmi nevelés és a társas kapcsolatok hatása a nemzetiségi nyelvi feladatok megvalósításában

Nyugodt, szeretetteljes óvodai légkört biztosítunk, hogy a gyermekeknek már az óvodába lépés pillanatában pozitív viszonyulása alakuljon ki a német nyelvhez.

A biztonságos, derűs, társas kapcsolat segíti a nemzetiségi nyelvi párbeszéd kialakulását.

Az átélt esztétikai élmények segítik a gyermek kötődését a kisebbségi nyelvhez.

A gyermeki tevékenységek hatása a nemzetiségi nyelvi nevelésre

A **játék** a kétnyelvű nevelésben igazi fejlesztő hatású, mert szabad, önként vállalt cselekvések kifejezésére készítik a gyermekeket. Ebben a helyzetben spontán gyakoroljuk a válaszadó szerepet. Az önként vállalt párbeszéd reprodukálására ösztönözzük őket.

A **mese, vers, dramatikus játék**: a német nemzetiségi kultúránkából és az anyanyelvű kultúrájából azokat a verseket, meséket, mondókákat közvetítjük, amelyek a gyermekek kisebbségi identitását alakítják. A helyi gyűjtésből is válogatunk, ha megfelel az életkori sajátosságoknak, hogy a gyermekek megismerkedhessenek a tájnyelvvél, ill. a helyi nyelvjárással is.

Az **ének, énekes játékok, zenehallgatás**: a német nemzetiségi kultúrából válogatva segítjük a német nyelv elterjedését. A gyermekeknek helyi gyűjtésből is válogatunk igényes életkornak megfelelő énekeket.

A **környezet tevékeny megszerettetése**: Sok lehetőséget rejt magába a nemzetiségi szokások, kultúra, népviseleti hagyományok, tánc, tárgyi jellemzők megismertetése.

A nemzetiségi nyelvi szókincs lehetséges tartalma a tevékenységekben:

- szerepjátékok, bábjátékok, nyelvi didaktikus játékok

- mondókák, versek, mesék, rigmusok, szólások
- ritmikus mondókák, énekek, dalos játékok
- növények, állatok, emberek, évszakok jellemzői, tárgyak helyi nevezetességek

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekben kialakul a pozitív viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt.
- Életkorának és egyéni képességének megfelelően rendelkezik olyan passzív szókincsrel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket értse a nemzetiség nyelvén.
- Tud tájékozódni a kommunikációs helyzetben.

NAPIREND

Napirendi intervallumok

6.30 – 11.30

Párhuzamos tevékenységek játék/szabad játék a csoportszobában, illetve a szabadban

Reggeli

Az óvónő által felajánlott, választható tevékenységek, kötelező vagy kezdeményezett formában

Mozgásfejlesztés (kötelező vagy kezdeményezett)

Játék a szabadban vagy séták, kirándulások

11.30 – 12.30

Testápolás

Ebéd

12.30 – 14.30

Pihenés, alvás mesével, altató dallal, verssel

14.30 – 17.00

Párhuzamos tevékenységek

Folyamatos felkelés

Testápolás

Uzsonna

Szabad játék (felajánlott tevékenységek) időjárás függvényében csoportszobában vagy a szabadban.

A tág időkeretek betartásával a csoport óvónői maguk dolgozzák ki a gyermekek számára leginkább ideális napirendet, mely az évszakok által meghatározott feltételek szerint módosítható.

HETIREND

A hetirend a napirendhez hasonlóan a *folyamatoságot, a rendszerességet, a nyugalmat* segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A hetirend, különösen a

nevelési év elején teljesen másképp alakulhat, mint a nevelési év végén. Az új gyermekek érkezésénél figyelünk arra, hogy minél lazább, *rugalmasabb és alkalmazkodóbb* hetirendet állítsunk össze. Később, *az iskolai életmód* közeledtével a hetirend és a napirend *pontosabb betartását* helyezzük előtérbe.

A hetirend összeállításánál arra figyelünk, *hogy jusson elegendő idő* a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

A hetirendet a csoport óvónői alakítják ki, figyelembe véve a gyerekek életkori sajátosságait. A tervek havi, vagy kétheti - lebontásban, minden területre részletes feladatokkal készülnek.

Lehetséges az egy vagy két hétre szóló tervezés, szem előtt tartva a következőket:

Egy téma köré csoportosítjuk a feladatokat. A tervezésnél egyre kevésbé választjuk szét mereven a tanulási tevékenységeket. Többnyire komplex szervezési formákat választunk. A komplexitás úgy jelenik meg, hogy minden nap egy adott hangsúlyos tevékenység köré szervezzük a különböző témákat, megjelölve az ehhez kapcsolódó irodalmi, zenei, képzőművészeti, stb. alkotást.

A hét 1 napján kötelező a testnevelés foglalkozás.

Az óvodai élet tevékenységi formáiban a magyar és a német nyelv használata érvényesül. A két nyelv használatának arányát a nevelési programban az óvodai élet kezdetén a gyermekcsoport nyelvismerete határozza meg. *A német nyelvet rugalmasan, a gyerekek életkorához, fejlettségéhez mértén használjuk a nap folyamán. Biztosítjuk a nyelvbarát csoportlétkört, ahol az óvónő a nyelvi modell.*

Ünnepek

Az ünnep pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a nevelésnek. Közösségi tulajdonságok, esztétikai élmények elmélyítésére kerülhet sor általa. Az ünneplésben résztvevők a hétköznapokból egy kiemelt, emelkedett hangulatú légkörbe kerülnek, ettől „feltöltődnek”, s ez kreativitásra, aktivitásra ösztönöz. Az ünnepek színvonalassága, szervezettsége óvodánkban hagyományokon alapszik.

A hagyományok ápolása, ezek fejlesztése, bővítése, valamint az intézmény jó hírnevének megőrzése az alkalmazotti és gyermekközösség minden tagjának kötelessége. Az ünnepek, megemlékezések rendezése és megtartása a gyermekek nemzeti identitástudatát alapozza, fejleszti, hazaszeretetüket mélyíti.

Az intézmény egyéb helyi hagyományai közé tartozó rendezvények a *közösségi élet formálását, a közös cselekvés örömét szolgálják*, a gyermekeket a felnőttek és egymás iránti tiszteletre nevelik.

Az ünnepeket hosszú időtartamú felkészülési idő előzi meg, mely biztosítja a gyermekek megfelelő érzelmi ráhangolódását, az életkoruknak megfelelő elmélyülést. Az ünnepek kellő színvonala minden óvónő belső szükséglete. Az ünnepekhez kapcsolódó hagyományok ápolása kovácsolja közösséggé a gyerekcsoportot.

Az ünnepek jó alkalmat adnak a családdal való kapcsolattartásra, a bensőséges együttünneplésre.

Az óvoda és a szülők együttműködésének erősödését segíti bekapcsolódásuk egy-egy ünnep lebonyolításába. A szülők az előkészületekben való részvételükkel emelik az ünnep hangulatát, miközben az óvodai csoporttal, az óvónőkkel és a többi szülővel együtt osztoznak az ünnep örömeiben.

Az ünnepi előkészületekhez hasonló együttműködés a közös munkadélutánok megszervezése, amely szintén megfelelő alkalom egymás jobb megismerésére.

Az ünneplést befolyásoló tényezők, alapelveink:

Tartalmában a műsorok, rendezvények igényesek, jól szervezettek, a gyermekek számára érthetőek, élvezhetőek legyenek.

Teremtjük meg a csoportformáló, összetartó erőt kialakító közös örömet, meghittséget, a közös rítusok adta biztonságos élményt.

Az ünneplés mellett nyerjen hangsúlyt a ráhangolódás és a levezetés is, érvényesüljön a folyamatjelleg, ennek szellemében, cselekvéses formában vegyenek részt a gyerekek.

A külső formák is járuljanak hozzá az ünnep hangulatának emeléséhez: ünneplő ruha, feldíszített terem, ünnepi asztal, esetleg különleges színek, fények, hangok és illatok. Mindez az óvoda gyermek számára érzelmileg lényegesebb, mint az értelmi tényezők.

A nyitott ünnepek esetében, a családok meghívásánál elsődleges célunk a kapcsolat mélyítése, az ízlésformálás, a családi hagyományok szélesítése.

Ünnepeink megszervezésében megkülönböztetünk zárt (csak óvodásainknak), illetve nyitott (szülőkkel közös) ünnepeket. A gyerekek életkori sajátosságaihoz igazodva ezen kívül délelőttre, ill. délutánra szervezzük az ünnepet.

Kötelező ünnepek, a továbbiakban leírt szervezeti formában a következők:

Zárt ünnepeink: résztvevői az óvoda gyermek és felnőtt közössége, esetleg meghívott vendégek (szereplő iskolások, stb.)

Mikulás

Karácsony

Farsang

Március 15.

Húsvét

„**A népmese napja**” (Benedek Elek születésnapján, szept. 30.-án)

Születésnapok

Nyitott ünnepeink: résztvevői az óvoda gyermek és felnőtt közössége a családokkal együtt (a szervezés módját, időpontját a szülőkkel legalább egy héttel az ünnep előtt pontosítjuk, írásos formában is)

Idősek napja (okt. 1.)

Márton nap

Évzáró

Gyermeknap

Gyermekvédelem az óvodában

A gyermekvédelmet legmagasabb szinten hazánkban az 1997. évi XXXI. törvény szabályozza, mely a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról és a 2003. évi IV., valamint XIV. törvények módosításáról szóló rendelkezések.

11.§ (1) Gyermeki jogok védelme

"A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik."

Az óvodánk gyermekvédelemi célja:

A társadalmi lehetőségeket maximálisan kihasználva elősegítjük a SNI, a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek egészséges személyiségfejlődését. Tanácsokkal, megfelelő szakmai segítség felajánlásával segítséget nyújtunk a szülői kötelességek

teljesítéséhez. A családi nevelést kiegészítve neveljük gyermekeinket, együttműködve a szülőkkel. Az óvodai szervezeti és működési szabályzatában rögzítetteknek megfelelően a különböző intézményekkel, különösen a Gyermekjóléti Szolgálattal, Nevelési Tanácsadóval tartjuk a kapcsolatot.

Kapcsolattartás a gyermekek védelmét ellátó szervekkel:

- Gyermekjóléti Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Tanulási képességet vizsgáló rehabilitációs és szakértői Bizottság
- Polgármesteri Hivatal: Szociális osztály
Jegyző
Gyámhivatal
- Rendőrség

Veszélyeztetettnek kell tekinteni azt a gyermeket, akinek a törvényben megfogalmazott jogai jelentősen sérülnek. (1997. évi XXXI. tv.)

Gyermeki jogok

6§ (1). A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő neveléshez.

6§ (2). A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéshez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

A nevelési és oktatási intézményekben alaptevékenységünkbe tartozik a gyermekek védelmében végzett **prevenció**.

Feladatunk, az Alapító okiratunkban szereplő SNI gyermekek fogadása, gyermekcsoportban történő integrált nevelése, szakszerű ellátásuk biztosítása, képességük, személyiségük fejlesztésének elősegítése szakemberek segítségével.

A gyermekvédelmi felelős feladata:

- Nyilvántartást készít, amelyben valamennyi óvodás gyermek szerepel, a felvétel idejétől kezdve. Így figyelemmel kísérhető sorsuk az egész óvodai időszak alatt. Évente elkészíti az óvodás gyermekek családi helyzetének felmérését a következő szempontok alapján:

- óvodások száma összesen
- ebből veszélyeztetettek száma
- hátrányos helyzetűek száma
- három vagy többgyermekes családban élők száma
- SNI gyermekek száma
- csonka családban élők száma

- Elvégzi a családok helyzetére vonatkozó felmérést

- milyen környezetből járnak az óvodás gyermekek?
- milyen a szülők iskolázottsága?
- milyen arányú a munkanélküliség?
- mennyi a veszélyeztetett családok száma az óvodai környezetben?
- van-e jellemző betegség a körzetben?

- Felmérést készít a gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok alapján

- nevelési hiányosságok

- erkölcsstelen családi helyzet
- italozó szülők
- bűnöző családi helyzet
- rossz lakásviszonyok
- egészségügyi okok
- anyagi okok
- megromlott családi kapcsolat
- munkanélküli szülők

A felmérések összegzését követően az óvodások családi helyzetének ismeretében az óvoda feladata a kapcsolatfelvétel a fenntartó önkormányzat jegyzőjével, a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint indokolt esetben a gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságokkal, mert az óvoda - a nevelési eszközein túl - e szolgálatokon keresztül nyújthat segítséget gyermeknek és szülőnek egyaránt.

A következő esetekben feltétlenül szükséges a javaslattétel a jegyző illetve a Gyermekjóléti Szolgálat felé:

- 5. életévét betöltött gyermeknek óvodában iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokon kell részt vennie.
- Az óvodába beíratott gyermek rendszeres óvodába járás kötelezettségének elmulasztása esetén.
- A gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő hiányosság esetén.
- Beadvány rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre
- Gyermekétkeztetéshez támogatás kérése.

A gyermekvédelmi felelős a munkájához szükséges továbbképzéseken, előadásokon vegen részt, s tájékoztassa a csoportban dolgozó óvónőket az aktuális feladatokról.

Óvodánk kapcsolatrendszere

Óvoda-Család kapcsolata

Óvodánk kapcsolatrendszerében legfontosabb és legszorosabb kapcsolatunk a hozzánk járó gyermekek családjával van. Nevelőmunkánk a család nevelésére épül, segíti, kiegészíti azt, de elsődleges szerep a családé. A családi ház szokásai, nevelési módszerei meghatározzák a gyermek óvodai életét is. A szülő tapasztalatai saját gyermekéről és a pedagógusok szakmai tudása, együtt teheti hatékonyá a nevelést. Óvodánk nyitottsága jól szolgálja a szülők – óvónő közötti megfelelő partnerkapcsolat kialakulását.

Célunk:

- A szülőkkel történő együttnevelés és a kölcsönös bizalmon alapuló nevelőpartneri kapcsolat továbbfejlesztése, melyhez alapvető eszköztárunk része az empátia, tolerancia, megértés.
- Legfontosabb szempontunk a gyermekek érdekeinek érvényesítése mindenek felett.
- A szülők egyéni érdeklődésüknek megfelelően kapjanak betekintést az óvoda életébe. / tájékoztatás, óvodai programok stb./
- A SNI gyermeket nevelő családok szükség szerinti segítése, napi kapcsolattartás, esetmegbeszélés, tájékoztatás

Óvodavezető feladata:

- A szülők ismerjék meg az óvoda helyi programjában megfogalmazott célokat, feladatokat, intézményünk házirendjét, a tájékoztató táblákon szereplő fontos információkat!!

Feladatunk:

- Információáramlás **minőségi** javítása az óvoda és a szülők között,
- Az óvoda és a család kapcsolatának fejlesztése érdekében új formák kidolgozása: pl. szülőket érdeklő nevelési, életvezetési témákban, előadások szervezése
- A családi háttér kulturális, szociális, nevelési hagyományainak mélyebb megismerése, ennek érdekében, elméleti és gyakorlati ismereteink bővítése.
- Fontos feltétel a tolerancia, tárgyilagosság, a diszkréció, a személyiségi jogok tiszteletben tartása.

Kapcsolattartás formái

- **Szülői értekezlet;** melyen ismertetjük a legfontosabb témákat, feladatokat, programokat. Fontosnak tartjuk a szülők véleményének meghallgatását, a javaslatok figyelembe vételét. A szülőket érdeklő egy-egy témakört feldolgozva közös vitafórumot szervezünk.
- **Napi kapcsolat:** ezt a kapcsolatformát igénylik leginkább a szülők. A szülő személye meghatározó az óvoda életében, őt kell megnyerni az együttműködéshez. Tapintattal kezeljük a szülők érzéseit, megnyilvánulásait. Az óvodánk nevelőtestülete teljes diszkréciót biztosít.
- **Fogadóórák** szervezése, melyen a gyermekekkel kapcsolatos fejlődési jellemzőket beszéljük meg a szülők igénye szerint. Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek szüleinek az óvónő is kezdeményezheti.
- **Közös ünnepek, rendezvények;** Itt érvényesül a mintaadás leginkább, a rendezvények legnagyobb értéke a „közösségekben lenni” érzésének átélése, és az együttműködés folyamatos keresése.

Kapcsolattartás egyéb formái

-

Óvoda-Iskola

Óvodánk a kapcsolatok kialakításában, fenntartásában nyitott és kezdeményező. A zavartalan iskolakezdés érdekében tartalmi kapcsolatot alakítunk ki a helyi általános iskolával.

Formái:

- részt veszünk az iskolák nyílt tanítási napjain. Iskolába menő nagycsoportos gyermekeinket egy-egy nyílt iskolai óralátogatásra visszük.
- Meghívjuk az iskola képviselőit, leendő elsős tanító nénit szülői értekezletünkre
- A SNI gyermekek óvoda-iskolai átmenetét szakemberek bevonásával, a Szakértői Bizottság vizsgálatával, a szülők lehetőségeinek ismertetésével támogatjuk, segítjük

Óvoda-Bölcsőde

Az átmenet zökkenő mentessé tétele érdekében tájékozódunk a gyermekek óvodáskor előtti fejlődéséről. Óvodánk gyermek összetételére részben jellemző, hogy bölcsődéből érkeznek a gyermekek.

Óvoda-Nevelési Tanácsadó

A Nevelési Tanácsadó szakemberei minden év szeptemberében felmérést végeznek az óvodában és a rászoruló gyerekeket speciális, fejlesztő foglalkozásokra irányítják SNI gyermek óvodába kerülése esetén intenzívebben számítunk a Nev. Tanácsdó szakembereire, velük együtt sikeresebb lehet a fejlesztési út megtalálása. Az esetlegesen már hozzájuk járó, korai fejlesztésben részesülő gyermekek óvodai nevelésében szakmai segítséget nyújthat a gyermekkel foglalkozó pedagógus.

- Szülők számára nevelési, s egyéb témában tanácsadás lehetősége
- Iskola alkalmassági vizsgálatok elvégzése
- Korai fejlesztésben való részvétel

Óvoda-Logopédiai Szakszolgálat

Évente két alkalommal szűrővizsgálatot végez beszédhibák, tanulási zavarok kiszűrésére. A **logopédiai foglalkozások heti két alkalommal történnek.**

A logopédiai ellátás mellett részképesség zavarok korrigálásával, valamint megelőzésével is foglalkozik logopédusunk /dyslexia prevenció/

Óvoda-Művelődési Intézmény

A gyermekek életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva részt veszünk a falu rendezvényein. Évi három alkalommal bábszínházi előadások látogatása.

Az óvodába lépés feltételei

A beiratkozáshoz szükséges feltételek [K. t. 24.§ (1)(2)(3)] (1) Az óvoda három éves kortól az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig, legfeljebb nyolc éves korig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozások keretében folyik. A 24.§ értelmében óvodai nevelésre három éves kortól az iskolába lépésig-valamennyi gyermek jogosult. A K. t. 65.§ (1.) értelmében az óvodába a gyermek harmadik életévének betöltése után vehető fel. A szülő gyermeke felvételét, átvételét bármikor kérheti. Az újonnan jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik. A felvételnél előnyben részesítjük a körzetünkhöz tartozókat, és az ötödik életévüket betöltötteket, akik számára az óvodába járás kötelező.

SNI gyermek felvételéhez minden esetben szükséges a Szakértői Bizottság szakvéleménye

A beiratkozás adminisztratív feltételei:

- felvételi napló/az óvoda tölti ki/
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata
- a szülő személyi igazolványa, lakcím-igazolás
- a gyermek személyi igazolványa, lakcímgazolása
- TAJ kártya
- SNI igényt igazoló szakértői vélemény

Az óvodába felvehető gyermek fejlettségi szintje:

- Óvodánkba három éves kort betöltött egészséges, szobatiszta gyermeket tudunk felvenni.
- Szükségesnek tartjuk még, hogy jól megértse magát, és önállóan étkezzen.
- Képes legyen a felnőttekkel, saját személyével kapcsolatos, alapvető kommunikációra.
- SNI gyermek Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján nyerhet felvételt.

Az óvoda kötelező eszközbeszerzéséről és felszereléséről

Az 1/1998. (VII.24.) OM rendelet a nevelési és oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről ... mindenben eleget tettünk. A következő években a fejlesztő játékok, udvari játékok és a német nyelvű segédeszközök gyarapítására fektetjük a hangsúlyt. Ezek beszerzését saját forrásból, ill. pályázati pénzből szeretnénk megvalósítani.

Legitimációs záradék

**A nevelőtestület a ... /2013 sz. határozatával 2013.... hó... nap a Pedagógiai
Programot elfogadta.
Zánka, 2013.... hó.. nap**

.....
Intézményvezető aláírása

6. Érvényes határozatlan időre.

Felhasznált irodalom

1. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
/1996. Bp., Művelődési és Közoktatási Minisztérium/
2. Az óvodai nevelés programja
/1989. OPI)
3. Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
/1997. Szolnok/
4. Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve
/Művelődési és Közoktatási Miniszter
32/1997.(XI.5.) MKM rendelete/
5. Nagy Jenőné: Lachen, Entdecken, Bewundern

Tartalomjegyzék

Az óvoda jogi státusza, adatai	1
Helyi nevelési program törvényi előírásokkal való összhangja	2
Bevezető	3
Gyermekképünk	3
Óvodaképünk	4
Óvodánk működését szabályozó, meghatározó dokumentumok	5
Az óvodai élet megszervezésének elvei	5
Az óvoda működési területe	5
Az óvoda személyi feltétele	5
Az óvoda épülete, műszaki állapota	7
Udvar	7
Az óvoda berendezési tárgyai, eszközrendszere	8
Az óvodai nevelés feladatai	8
Alapvető céljaink	8
Általános nevelési feladataink	9
Az egészséges életmód alakítása	9
Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása	10
Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása	14
Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	16
Játék	16
Mese, vers, dramatikus játékok	18
Ének, zene, énekes játékok	19
Rajzolás, mintázás, kézimunka	21
Mozgás	22
A külső világ tevékeny megismerése	24
A munka jellegű tevékenységek	26
A tanulás	27
Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	27
A nemzetiségi nyelvi nevelés fejlődésének megfigyelése az óvodáskor végén	29
Napirend	30
Hetirend	30
Ünnepek	31
Gyermekvédelem az óvodában	32
A gyermekvédelmi felelős feladata	33
Óvodánk kapcsolatrendszere	34
Óvoda-család	34
Kapcsolattartás egyéb formái	35
Óvoda-iskola	35
Óvoda-bölcsőde	36
Óvoda-Nevelési Tanácsadó	36
Óvoda-Logopédiai Szakszolgálat	36
Óvoda-fejlesztő pedagógus	36
Óvoda-művelődési intézmény	36
Az óvodába lépés feltételei	36
Az óvoda kötelező eszközbeszerzéséről és felszereléséről	37

Legitimációs záradék
Felhasznált irodalom

38
39